RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER

A R R E S T

nr. 222.898 van 19 maart 2013
in de zaak A. 206.692/XII-7110

In zake: Ornella RISTUCCIA
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Theo Deben
kantoor houdend te 1030 Brussel
Lambermontlaan 360
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de VZW LUTGARDISSCHOLEN BRUSSEL

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 24 september 2012, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van 29 augustus 2012 van de raad van bestuur van de vzw Lutgardisscholen Brussel om de over Ornella Ristuccia delibererende klassenraad niet opnieuw samen te roepen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Jurgen Neuts heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 93 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 ‘tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State’.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 12 maart 2013.

Staatsraad Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Auditeur Jurgen Neuts heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoekster is tijdens het schooljaar 2011-2012 als leerling ingeschreven in het eerste leerjaar van de tweede graad, studierichting economie (ASO), aan het Lutgardiscollege te Oudergem.

Zij behaalt een jaartotaal van 52% met vijf jaartekorten: Engels (47%), geschiedenis (40%), informatica (43%), ondersteuning Nederlands (45%) en wiskunde (39%). De delibererende klassenraad kent haar een oriënteringsattest B toe, met clausulering voor ASO, TSO en KSO. Op het jaarrapport wordt daarbij vermeld:

> "Omwille van je algemeen zwakke eindresultaten en een totaalpercentage van 52%, heb je een B-attest gekregen met een clausulering voor ASO, TSO en KSO. Op deze manier kan je wel naar een 4e jaar BSO. Ga zeker langs bij het CLB voor meer informatie omtrent een aangepaste richting."

3.2. Op 28 juni 2012 vindt overleg plaats tussen de directeur van het Lutgardiscollege en de ouders van verzoekster, waarop de over verzoekster delibererende klassenraad opnieuw wordt samengeroepen.

Die laatste beslist op 29 juni 2012 om het B-attest met clausulering voor ASO, TSO en KSO te bevestigen. In een brief van 2 juli 2012 deelt de directeur de volgende 'bevindingen' van de klassenraad mee:

> "- Ornella behaalt 52% (en 5 tekorten) op jaarbasis, 51% gemiddeld op alle examens, 55% op dagelijks werk.
> - Ze werd met het kerstrapport gewaarschuwd voor een dreigend C-attest.
> - Geen ASO-studiementaliteit.
> - Gezien ze reeds een jaar ouder is en het 3e jaar overzat, willen we haar de kans geven door te groeien naar een 4e jaar, maar achten dit niet haalbaar in ASO, TSO en KSO.
> - Naar Franstalig onderwijs?"

3.3. Met een brief van 7 juli 2012 tekenen de ouders van verzoekster beroep aan bij de beroepscommissie.

Op 27 augustus 2012 oordeelt de beroepscommissie "dat ondanks remediëring gedurende het schooljaar, de cijfergegevens en de evolutie hiervan in de loop van het schooljaar voldoende aantonen dat de door de klassenraad aangevoerde argumenten de beslissing rechtvaardigen" en adviseert zij om de klassenraad niet opnieuw samen te roepen.

3.4. Op 29 augustus 2012 beslist het schoolbestuur de over verzoekster delibererende klassenraad niet opnieuw samen te roepen.

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging

4.1. De memorie van antwoord is ingediend en ondertekend door "[K.D.], Directeur".

4.2. Blijkens de statuten van de vzw Lutgardisscholen-Brussel wordt zij in rechte vertegenwoordigd door de raad van bestuur. Niets verhindert de raad van bestuur om zijn bevoegdheid om de procedurestukken in een geding voor de Raad van State op te maken en te ondertekenen te delegeren, bijvoorbeeld aan één

of meerdere bestuurders, maar dan moet het bewijs van een dergelijke delegatie worden overgelegd.

Het bewijs dat de directeur, die in dit geval de memorie van antwoord heeft ondertekend en die weliswaar deel uitmaakt van de raad van bestuur van de vzw Lutgardisscholen-Brussel, daartoe daadwerkelijk ook de opdracht van de raad van bestuur van de vzw Lutgardisscholen-Brussel heeft gekregen, ligt niet voor.

4.3. De memorie van antwoord moet bijgevolg uit het debat worden geweerd.

V. Toepassing korte debattenprocedure

Uiteenzetting van het middel

5. In een "eerste en enige middel" voert verzoekster de schending aan van de materiële-motiveringsplicht.

Zij ontwikkelt dat middel als volgt:

> "Dat in het 2de semester 6 van de 7 leerlingen van klas 3B een onvoldoende behalen voor wiskunde. Wanneer een volledige klas faalt zijn er andere, dieperliggende problemen aan de orde. Dit werd mondeling aangekaart bij de directie, voor de aanvang van het 2de semester. De vraag dient gesteld of het feit dat verzoekers dit aangekaart hebben, geen negatieve gevolgen heeft gehad voor de rest van het schooljaar.
> Dat er vanuit de vakleerkrachten wiskunde en geschiedenis zeer neerbuigend gereageerd werd naar de leerlingen toe. In plaats van hen te motiveren werden zij met continue negatieve boodschappen volledig ontmoedigd. Dit heeft absoluut nefaste gevolgen gehad voor het welbevinden van Ornella op school. De ondermaatse studiehouding van Ornella is een gevolg van deze negatieve ingesteldheid van de vakleerkrachten.
> Dat er onvoldoende remediërend gehandeld werd om Ornella te ondersteunen en naar betere resultaten te stuwen.
> Dat een attestering waarbij een leerling vanuit een A.S.O-opleiding wordt geclausuleerd voor alles behalve een beroepsopleiding te ver gaat. Hierbij worden stappen ten onrechte overgeslagen, waaronder zeer uitdrukkelijk

een attestering met overgang naar een TSO-richting.
Dat verweerster niet motiveert waarom het oriënteringsattest een uitsluiting bevat voor T.S.O. Afgaande op het studieprogramma voor de T.S.O.-afdeling van onderwijsinstelling CEPES-Jodoigne is het onverklaarbaar dat het oriënteringsattest een uitsluiting bevat voor T.S.O (stuk 6).
Dat deze uitsluiting de toekomst van Ornella in hoge mate hypothekeert, doordat zij in een richting gestuurd wordt die weinig perspectieven biedt.
Dat bovendien het klasgemiddelde slechts op 60% ligt, wat slechts 8% hoger ligt dan het gemiddelde van Ornella.
Dat Ornella in haar behaald resultaat op jaarbasis hoger scoort dan 50%.
Dat verzoekers bovendien de elementen naar voren gebracht tijdens de delibererende klassenraad van 29 juni 2012 betwisten:

- de tekorten zijn te remediëren: Engels (47%)
  Geschiedenis (40%)
  Informatica (43%)
  Ondersteuning Nederlands (45%), waar er voor Nederlands 52% behaald werd
  Wiskunde (39%)
- wat de waarschuwing betreft op het kerstrapport werd bij de bespreking met de ouders enkel vergoelijkend gereageerd en er op gewezen dat Ornella geen slechtere uitslag mocht behalen en dat zij de studierichting aankon. Ornella heeft positief gereageerd en zelfs een betere uitslag bekomen op jaarbasis.
- betreffende de A.S.O-studiementaliteit:
  wat men daar ook mee bedoelt kan het niet ontkend worden dat zij niet gewogen is naar T.S.O.-mentaliteit toe
- Niet haalbaarheid naar T.S.O. en K.S.O.:
  het argument van overzitten zonder de redenen hiervan te vermelden snijdt geen hout, tevens is er geen overweging van de criteria waarom de weg naar T.S.O. en K.S.O. wordt afgesneden.
- Naar Franstalig onderwijs:
  Ornella wil terug naar Franstalig onderwijs maar dan in een richting T.S.O. Door zelf de optie voor Franstalig onderwijs voor te stellen en er geen rekening mee te willen houden naar de toekomst toe gaat de klassenraad te ver en is haar beslissing onvoldoende gemotiveerd."

Beoordeling

6. Vooreerst zij eraan herinnerd dat een vermeend gebrekkige begeleiding mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels verschuift naar de onderwijsinstelling, maar in de regel die prestatie zelf niet zonder meer tot een voldoende vermag te keren. Verzoekster brengt in haar verzoekschrift alvast geen elementen bij die ertoe nopen die vaste zienswijze van de

Raad van State in haar geval te moeten verlaten. In die mate kan het middel niet tot de gevraagde nietigverklaring leiden.

7. Vervolgens stelt de Raad van State vast dat verzoekster de haar gegeven punten zelf niet betwist, enkel de gevolgen die er aan gekoppeld worden op het vlak van de clausulering. Verzoekster verwijt de bestreden beslissing dat de clausulering te algemeen is, namelijk in de mate dat ook de onderwijsvorm van het technisch secundair onderwijs (TSO) wordt uitgesloten, en dat daarvoor geen afdoende motivering wordt bijgebracht.

Deze vaststelling van verzoekster klopt, maar ze maakt daarom de beslissing nog niet onwettig. Zoals de Raad van State reeds heeft overwogen in zijn arresten Schildermans, nr. 175.202 van 2 oktober 2007 en Brouns, nr. 196.549 van 1 oktober 2009, heeft een leerling er immers geen belang bij om aan te vechten dat een B-attest met clausulering voor ASO-TSO-KSO in de concrete omstandigheden gegeven wordt, louter om een leerling de kans te geven niet te moeten overzitten.

Welnu, ook de over verzoekster delibererende klassenraad zag zich klaarblijkelijk voor een dergelijke situatie geplaatst. Getuige daarvan de aanwijzing van de klassenraad in zijn eerste beslissing – "Op deze manier kan je wel naar een 4e jaar BSO" – die nader is geëxpliciteerd met volgende passus in de motivering bij de deliberatie op 29 juni 2012: "[g]ezien [verzoekster] reeds een jaar ouder is en het 3e jaar overzat, willen we haar de kans geven door te groeien naar een 4e jaar, maar achten dit niet haalbaar in ASO, TSO en KSO".

8. De delibererende klassenraad had gewis wat uitvoeriger mogen zijn in zijn motivering, maar zijn beoordeling –hoe beknopt ook– lijkt in wezen te zijn dat verzoekster haar jaar niet met vrucht heeft beëindigd en bijgevolg een C-attest moet krijgen op grond van de door haar behaalde resultaten. Het is maar omdat verzoekster "reeds een jaar ouder is en het 3e jaar overzat" dat toch een B-attest is gegeven om "haar de kans [te] geven door te groeien naar een 4e jaar".

Indien de klassenraad verzoekster beschouwt als iemand die het betrokken schooljaar niet met vrucht heeft beëindigd, en haar enkel toelaat door te stromen naar BSO om niet opnieuw een schooljaar te verliezen, dan moet van de klassenraad geen afzonderlijke motivering gevraagd worden voor de clausulering van deze of gene studierichting of onderwijsvorm, aangezien nog niet eens de doelstellingen van het betrokken leerjaar zijn bereikt en de leerling dus hoe dan ook niet bekwaam wordt geacht haar studie in het algemeen voort te zetten in het volgend leerjaar.

9. De vraag die dan nog binnen de grenzen van het aangevoerde middel onderzocht moet worden, is of de delibererende klassenraad op grond van het leerlingendossier tot dit "C-attest in feite" mocht besluiten. Het is een vraag waaraan verzoekster noch in haar bezwaarschrift in de administratieve beroeps-procedure, noch in haar beroep bij de Raad van State, enige gerichte aandacht heeft gegeven.

10. Het decisief motief dat de delibererende klassenraad tot zijn beslissing heeft gebracht, is duidelijk gelegen in de cijfers: een jaartotaal van 52% en vijf jaartekorten. Daartegen brengt verzoekster alleen in dat, wat het jaartotaal betreft, "het klasgemiddelde slechts op 60% ligt, wat slechts 8% hoger ligt dan het gemiddelde van [verzoekster]" en dat zij "in haar behaald resultaat op jaarbasis hoger scoort dan 50%", en, wat de vijf jaartekorten betreft, dat deze "te remediëren" zijn.

Daarmee komt verzoekster er niet toe concrete gegevens van haar dossier aan te reiken die de klassenraad had moeten plaatsen tegenover het jaarresultaat dat de ondergrens van de 50% sterk benadert en – vooral – de vijf verder onbetwiste jaartekorten. Immers mag zo een jaarcijfer niet los worden gezien van de concrete resultaten van de leerling per opleidingsonderdeel. Het zijn immers die laatste resultaten waardoor, naar luid van artikel 5, § 5, van het besluit van de Vlaamse regering van 19 juli 2002 'betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs', de delibererende klassenraad zich bij zijn beslissing

over het al dan niet slagen van een leerling moet laten leiden. In dat verband is het voor de bestreden beslissing determinerend te noemen dat verzoekster voor vijf van de vijftien vakken een onbetwist jaartekort laat optekenen, waarbij zij thans niet verder komt dan te stellen dat die tekorten “te remediëren” zijn. Dat is een wel erg gratuite stelling, die niet verder wordt toegelicht of onderbouwd door verzoekster en die gesteld tegenover het aantal en de impact van de tekorten niet spontaan kan overtuigen.

11. Verzoekster overtuigt de Raad van State niet dat de delibererende klassenraad over de vraag of zij in voldoende mate de leerdoelstellingen heeft bereikt van het eerste jaar van de tweede graad, een inschatting heeft gemaakt die de motiveringsplicht heeft geschonden. Waarom verzoekster vervolgens toch een B-attest heeft gekregen, en waarom zij geen belang heeft om dit aan te vechten, is hiervóór reeds uitgelegd.

12. Het middel is ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 maart 2013, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	staatsraad, waarnemend voorzitter,

bijgestaan door

Silja Doms,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Silja Doms	**Geert Van Haegendoren**